

LATVIJAS VALSTIS ARHĪVS

LKP LIMBAŽŪ RAJONA KOMITEJA

FONDS N^o PA-4135

APRAKSTI 51-64, 01

1945 - 1963, 1985 - 1991 G.G.

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS —

1950 - 1962,

1967 - 1991 G.G.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS
LIMBAŽU RAJONA KOMITEJA

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

1950.g. - 1962.g.

1967.g. - 1987.g.

PA - 4135.f.

Ar VK(b)P 1949.g. 24. decembra un LK(b)P CK 1949.g. 30. decembra biroja sēdes lēmumu Latvijas PSR izveidoja 58 lauku rajonus.

LK(b)P Limbažu apriņķa komiteju likvidēja,¹ tās vietā izveidoja Limbažu rajona komiteju (RK).² Daļu bijušā Limbažu apriņķa pagastu pievienoja Alojās rajonam.

Ar LK(b)P 1950.g. 12. janvāra biroja sēdes lēmumu izveido Alūksnes RK orgbiroju,³ kam uzdod sagatavot pirmo rajona konferenci.

Konference notika 1950.g. 20. februārī. Limbažu RK,⁴ sekretārus un biroju⁵ ievālēja plēnumā - 1950.g. 11.aprīlī.

LK(b)P (no 1952.g. - LKP) Limbažu rajona struktūra bija šāda:⁶

- 1; 2 sekretārs;
- sekretārs;
- LK(b)P partijas, arodbiedrību un komjaunatnes organizātoriskā darba nodaļa;

1) Sk. Limbažu AK (PA-137.fonds) vēsturisko izziņu.

2) LVA, PA-101.f.,12.apr.,26.l.,193. un 210.lp.

3) Turpat, 13.apr.,10.l.,94.lp.

4) LVA, PA-4135.f.,1.apr.,2.l.,34.lp.

5) Turpat, 1.lp.

6) LVA, PA-101.f.,12.apr.,26.l.,223.-225.lp.

- lauksaimniecības nodaļa;
- nodaļa darbam ar sievietēm.

Reorganizācijas rezultātā,⁷ 1954.g. janvārī, likvidē nodaļu darbam ar sievietēm un lauksaimniecības nodaļu. Turpināja darboties propagandas un agitācijas nodaļa un organizātoriskā darba nodaļa ar propagandas un agitācijas nodaļu tās sastāvā.

Šāda struktūra saglabājās līdz pat Līmbažu RK likvidācijai 1962. gadā.

1956.g. 29. oktobrī LKP CK birojs nolemj likvidēt Alojās rajonu, tā teritoriju pievienojot Līmbažu rajona teritorijai.⁸

Ar 1962.g. 18.decembra LKP CK biroja lēmumu Līmbažu rajonu likvidē, tā teritoriju pievieno Valmieras un Valkas rajonu teritorijām.⁹

1950. gadā LK(b)P Līmbažu rajona partijas organizācija apvienoja 19 pirmorganizācijas,¹⁰ 1962. gadā - 58 pirmorganizācijas.¹¹

LKP CK birojs 1967.g. 3. janvāra sēdē pieņem lēmumu "Par jaunu rajonu veidošanu", Līmbažu rajonu atjauno,¹² atdalot tā teritoriju no Valmieras un Rīgas rajonu teritorijām.

LKP CK birojs šai sēdē apstiprina arī jaunizveidoto rajonu

-
- 7) LVA, PA-101.f.,17.apr.,23.l.,4.lp.
 - 8) Turpat, 19.apr.,34.l.,44.lp.
 - 9) Turpat, 25.apr.,26.l.,37.lp.
 - 10) "Коммунистическая партия в цифрах" R,1984.,77.lp.
 - 11) Turpat, 140.lp.
 - 12) LVA, PA-101.f.,31.apr.,13.l.,4.lp.

teritorijām.

LKP CK birojs šai sēdē apstiprina arī jaunizveidoto rajonu teritoriju, struktūru un štatu, kā arī nolemj veidot orgbiroju, kam uzdod sagatavot pirmo rajona konferenci.

Konference notiek 1967.g. 28.janvārī, tajā ievēl Limbažu RK 51 cilvēka sastāvā.¹³

Tai pašā dienā - plēnumā - ievēl arī RK sekretārus un biroju, 9 cilvēku sastāvā.¹⁴

LKP Limbažu RK struktūra bija šāda:¹⁵

- 1; 2 sekretārs;
- sekretārs;
- sekretāra palīgs;
- organizātoriskā darba nodaļa;
- propagandas un agitācijas nodaļa;
- rūpnieciskās ražošanas un transporta nodaļa.

1968. gadā LKP Limbažu rajona organizācija apvienoja 72 pirmorganizācijas.¹⁶

1975.g. 28. janvārī, ar LKP CK biroja lēmumu visās republikas rajonu komitejas izveido komisijas jautājumā par uzņemšanu partijā un komunistu personīgo lietu izskatīšanai, ar algotu komisijas priekšsēdētāja amatu.¹⁷

Līdz 1987. gadam Limbažu rajonā būtiskas izmaiņas nenotiek.

13) LVA, PA-4135.f.,29.apr.,1.1.,11.lp.

14) Turpat, 4.1.,2.lp.

15) LVA, PA-101.f.,31.apr.,13.1.,12.lp.

16) "Коммунистическая партия ..." R,1984,170.lp.

17) LVA, PA-101.f.,39.apr.,13.1.,187.lp.

1950.g. IK(b)P Limbažu rajona partijas organizācija apvienoja 19 pirmorganizācijas,¹⁸ 1987. gadā - 63 pirmorganizācijas.¹⁹

Vad. arhīviste

A. Bušēvica

A. Bušēvica.

18) "Коммунистическая партия ..." R, 1984, 77. lp.

19) LVA, PA-101.f., 59. apr., 128. l., 116. lp.

LKP Limbažu rajona komiteja

PA-4135.f.

Vēsturiskās izziņas
turpinājums par
1988.-1991.gg.

Pārbūves process Padomju Savienībā skāra arī partijas dzīvi. 1989.gada rudenī Latvijas PSR izraisījās diskusija par Latvijas Komunistiskās partijas statusu. Daļa partijas biedru orientējās uz PSKP, daļa bija par neatkarīgas Latvijas Komunistiskās partijas izveidošanu, daļa komunistu vairs vispār nevēlējās sastāvēt nevienā partijā.

Šķelšanās notiek arī Limbažu rajona partijas organizācijā. Uz PSKP platformas orientētie partijas biedri savā sapulcē 1990.gada 12.maijā nolemj atbalstīt LKP XXV kongresa lēmumus "saglabāt idejiski un organizatoriski vienotu Komunistisku partiju, nosodīt frakciju līderu šķeltniecisko darbību", pārtraukt esošās rajona komitejas darbību un atzīt šīs sapulces jaunizvēlēto rajona komitejas sastāvu.¹ Savukārt rajona organizācijas XI konference 1990.gada 29.maijā nolemj dibināt Latvijas Neatkarīgās Komunistiskās partijas Limbažu rajona organizāciju.²

Štatu saraksti 1988.gadam rāda, ka komitejai ir sekojoša struktūra:

- 1., 2.sekretāri,
- sekretārs,
- vispārējā nodaļa,

¹ LVA, PA-4135.f., 61.apr., 4.l., 19.lp.

² Turpat, 1.l., 56.lp.

- organizatoriskā darba nodaļa,
- propagandas un agitācijas nodaļa,
- rūpniecības un transporta nodaļa,
- lauksaimniecības nodaļa,
- partijas komisija.³

Štatu saraksti 1989.gadam apstiprina sekojošu struktūru:

- 1., 2.sekretāri,
- sekretārs,
- organizatoriskā darba nodaļa,
- ideologiskā darba nodaļa, (bijusī propagandas un agitācijas nodaļa),
- lietvedības sektors,
- uzskaites sektors,
- partijas komisija.⁴

Tāda šī struktūra saglabājas līdz 1990.gada sākumam.

Laika periodā no 1990.-1991.gg. notiek nepārtrauktas rajona komitejas struktūras izmaiņas. 1990.gada martā komitejā darbojas:

- 1.sekretārs,
- sekretārs,
- vispārējā nodaļa,
- organizatoriskā darba nodaļa,
- ideologiskā darba nodaļa,
- partijas komisija.⁵

Pēc partijas organizācijas sašķelšanās 1990.gada 16.maija biroja sēdē tiek ierosināts apstiprināt sekojošu rajona ko-

³ LVA, PA-4135.f., 57.apr., 23.l., 4.lp.

⁴ Turpat, 59.apr., 17.l., 5.lp.

⁵ Turpat, 61.apr., 5.l., 48.lp.

mitejas struktūru:

- 1.sekretārs,
- vispārējā nodaļa,
- organizatoriskā darba nodaļa,
- partijas uzskaites sektors.⁶

Saskaņā ar PSKP aparāta reorganizāciju samazinās aparāta darbinieku skaits arī Limbažu rajona komitejā. Štatu saraksts 1990.gada II pusgadam rāda, ka Limbažu rajona komitejai ir iedalīta viena nodaļas vadītāja un viena sektora vadītāja štata vienība.⁷ Tiek izveidotas sekojošas struktūrvienības:

- 1.sekretārs,
- organizatoriskā darba nodaļa,
- partijas uzskaites sektors.⁸

Sākot ar 1990.gada septembri darbojas viena struktūrvienība ar nosaukumu "vispārējais sektors", kas, domājams, pilda vispārējās nodaļas un partijas uzskaites sektora darbu.⁹

Sākot ar 1991.gada janvāri rajona komitejā darbojas lietvedības sektors, un šāda struktūra saglabājas līdz organizācijas darbības izbeigšanai.¹⁰

1988.gada beigās LKP Limbažu rajona organizācijā bija 2396 biedru un biedru kandidātu.¹¹ Biedru un kandidātu skaits 1989.gadā samazinās - no 2363 uz 2245.¹²

6 LVA, PA-4135.f., 61.apr., 6.l., 31.lp.

7 Turpat, 13.l., 25.lp.

8 Turpat, 15.l., 98.-110.lp.

9 Turpat, 15.l., 98.-110.lp.

10 Turpat, 63.apr., 5.l., 1.-34.lp.

11 Turpat, 61.apr., 15.l., 110.lp.

12 Turpat, 63.apr., 66.l., 124.-127.lp.

Pēc Latvijas Komunistiskās partijas XXV kongresa sākās masveidīga komunistu izstāšanās no PSKP. Samazinās PSKP biedru un partijas pirmorganizāciju skaits. Ja 1990.gada 1.ceturksnī LKP Limbažu rajona organizācijā bija 2082 biedri un 16 PSKP biedru kandidāti,¹³ tad pēc gada tajā pašā laikā rajona komitejas uzskaitē ir vairs tikai 622 partijas biedru un 7 kandidāti.¹⁴ Arī turpmāk partijas biedru skaits turpina samazināties un statistiskā atskaite par 1991.gada I pusgadu rāda, ka rajona organizācijā uzskaitē ir 549 biedru un kandidātu.¹⁵

1990.gadā samazinās partijas pirmorganizāciju skaits. Ja 1989.gada vidū rajonā bija 71 pirmorganizācija,¹⁶ tad 1990.gada decembrī - vairs tikai 55¹⁷ un 1991.gada martā - 45¹⁸.

Sakarā ar partijas biedru skaita samazināšanos 1990.gada 30.jūlija biroja sēdē tika pieņemts lēmums no vairākām skaitliski mazām pirmorganizācijām izveidot trīs teritoriālās jeb zonālās partijas pirmorganizācijas - Limbažu, Salacgrīvas un Staiceles.¹⁹

13 LVA, PA-101.f., 65.apr., 76.l., 86.-91.lp.
 14 Turpat, 67.apr., 57.l., 28.lp.
 15 Turpat, 29.lp.
 16 LVA, PA-101.f., 63.apr., 66.l., 126.lp.
 17 Turpat, 65.apr., 76.l., 86.-91.lp.
 18 Turpat, 67.apr., 57.l., 28.lp.
 19 LVA, PA-4135.f., 61.apr., 6.l., 46.-47.lp.

Pēc augusta notikumiem 1991.gadā Latvijas Republikas Augstākā Padome 23.augustā pieņēma lēmumu "Par Latvijas Komunistiskās partijas antikonstitucionālo darbību" un "Par komisijas izveidošanu LKP īpašumu pārņemšanai". 24.augustā tika izdots lēmums "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbības apturēšanu". Latvijas Komunistiskā partija savu darbību beidza.

II

Pēc LKP darbības izbeigšanās Limbažu rajona komitejas dokumenti ar 28.08.1991.gada aktu (26 maisi, 1 kaste - kopā 423,1 kg) nonāca Latvijas Valsts arhīva Sociālpolitisko dokumentu nodaļā.

Dokumentu apstrādi un aprakstīšanu veica Sociālpolitisko dokumentu nodaļas darbinieki no 1995.gada jūlija līdz 1996.gada janvārim, kā rezultātā tika sastādi 4 apraksti, papildinājumi pie 10 aprakstiem un 1 Limbažu rajona partijas pirmorganizāciju saraksts. Pavisam kopā izveidota 161 lieta:

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

47.apraksta papildinājums par 1983.g.	-	1 lieta
53.apraksta "- par 1986.g.	-	6 lietas
55.apraksta "- par 1987.g.	-	8 lietas
57.apraksta "- par 1988.g.	-	7 lietas
59.apraksta "- par 1989.g.	-	16 lietas
61.apraksts par 1990.gadu	-	32 lietas
63.apraksts par 1991.gadu	-	11 lietas
Apraksta 01. papildinājums par 1990.g.	-	4 lietas
<hr/>		
Kopā	-	85 lietas

Personālsastāva lietu apraksti

54.apraksta papildinājums par 1986.g.	-	1 lieta
56.apraksta "- par 1987.g.	-	1 lieta
58.apraksta "- par 1988.g.	-	2 lietas
60.apraksta "- par 1989.g.	-	8 lietas
62.apraksta par 1990.gadu	-	46 lietas
64.apraksts par 1991.gadu	-	6 lietas
<hr/>		
Kopā		- 64 lietas
LKP Līmbažu rajona pirmorganizāciju saraksts par 1990.gadu	-	12 lietas
<hr/>		
Kopā		- 12 lietas
<hr/>		
Pavisam kopā		161 lieta

Dokumentu apstrādes rezultātā veikta dokumentu zinātniskās, vēsturiskās un praktiskās vērtības noteikšana. Atlasīti dokumenti (199 lietas), kam nav praktiskas un vēsturiskas vērtības un sastādīts akts Nr.1 un saraksts par 245 (divi simti četrdesmit pieci) īslaicīgi glabājamām lietām.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti ir sastādīti pa gadiem, saglabājot iepriekšējo nomināli hronologisko principu.

Plēnumu un biroja sēžu protokoli kā līdz šim sistematizēti lietās pa vēlēšanu periodiem.

Plēnumu un biroja lēmumu izpildes lietās dokumenti sistematizēti pēc datuma, kad lēmums noņemts no kontroles, datēšanas hronologiskie ietvari - vecākā un jaunākā dokumenta datums.

Ir izveidotas lietas no dokumentu veidiem, kas agrāk arhīvā netika pieņemti:

- 1) PSKP biedru kandidātos uzņemto personas lietas,
- 2) tehnisko darbinieku personas lietas,

- 7 -

- 3) štatu saraksti un izdevumu tāmes,
- 4) Lielā Tēvijas kara un darba veterānu padomes dokumenti.

No agrāk fondētajiem dokumentiem nav atrastas sekojošas dokumentu kategorijas:

- 1) personas rēķinu kartītes par 1991.g.,
- 2) lietu nomenklatūra 1990.-1991.g.,
- 3) nodaļu darba plāni 1990.-1991.g. un sēžu protokoli.

Ir noformētas lietas un iekļautas papildaprakstos par 1983., 1986.-1989.g.

Personālsastāva lietu apraksti veidoti pa gadiem kā iepriekš, tikai, sākoties masveidīgai izstāšanās no PSKP, atšķirībā no agrākajiem aprakstiem personālās lietas par 1990.gadu apkopotas sējumos (lietas Nr.2 līdz 21) alfabēta kārtībā. Šīm lietām ir iekšējie apraksti. Lietā Nr.22 ir dokumenti, kas sastāv no vairākiem kopējiem biroja lēmumiem un atsevišķiem iesniegumiem, kas sakārtoti hronoloģiskā secībā pēc biroja lēmumiem, iekšējā aprakstā norādot personu sarakstu alfabētiskā secībā ar atzīmēm, kurās lappusēs ir dokumenti par attiecīgo personu. Tāpat ir izveidota arī 64.apraksta 1.lieta. 62.apraksta 23.lieta un 64.apraksta 2.lieta ir izveidotas no atsevišķiem iesniegumiem par vēlēšanos izstāties no PSKP, partijas pirmorganizāciju sēžu protokolu izrakstiem, bet nav biroja lēmumu par šo biedru piederības pārtraukšanu PSKP. Aprakstos iekļautas arī PSKP biedros un kandidātos uzņemto lietas, katra atsevišķi. Nomenklatūras darbinieku personas lietas kā iepriekš veidotas katram darbiniekam atsevišķi.

LKP Limbažu rajona pirmorganizāciju pastāvīgi glabājamās

lietas iekļautas sarakstā par 1986.-1990.gadiem. Saraksts veidots analogi iepriekšējos gados sastādītajiem. Sarakstā iekļautas 12 lietas no 12 partijas pirmorganizācijām.

Ir sastādīts apraksta 01 papildinājums, kurā iekļautas 4 lietas no 4 partijas pirmorganizācijām, kam nav arhīvā savu fondu numuru.

Vec.inspektore *B. Maneka* B.Maneka

Latvijas Komunistiskās partijas
Limbažu rajona komiteja

PA- 4135. fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1971.- 1991. gadu

II

1999. gada oktobrī tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts ar partijas biedru un biedra kandidātu kartēm, partijas uzskaites kartiņām. Šie dokumenti arhīvā tika saņemti no LKP Centrālās Komitejas (skat. 1991. gada 25. septembra dokumentu pārņemšanas- nodošanas aktu) un ar LKP Limbažu rajona komitejas dokumentiem (skat. 1991. gada 28. augusta dokumentu nodošanas pieņemšanas aktu).

Veicot LKP Limbažu rajona komitejas dokumentu aprakstīšanu, šie partijas uzskaites dokumenti bija atstāti īslaicīgā glabāšanā līdz pilnīgai aprakstīšanas pabeigšanai. Tagad no šiem dokumentiem tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts Nr. 65 par 1989.- 1991. gadu ar 16 lietām par 2086 personām.

Dokumenti par katru personu ir sakārtoti alfabētiskā secībā.

Ir izveidoti 3 aprakstu papildinājumi ar 3 pastāvīgi glabājamām lietām:

Apvienotie lietu apraksti

33. apraksta papildinājums	par 1971. gadu	- 1 lieta
34. apraksta	“ par 1972. gadu	- 1 lieta
36. apraksta	“ <u>par 1974. gadu</u>	- 1 lieta
	kopā	- 3 lietas

Pavisam fonds Nr. PA- 4135 ir papildināts ar 19 lietām.

Ir sastādīts LKP Limbažu rajona pirmorganizāciju pastāvīgi glabājamo lietu saraksts ar 2 lietām par divām LKP pirmorganizācijām.

Aprakstu papildinājumi sastādīti, saglabājot iepriekšējo dokumentu aprakstīšanas principu, t. i. pa gadiem.

Vad. arhīviste

I. Sproģe

I. Sproģe